

Pròleg

Els dos cadells de tigre que corren alegrement pel sotabosc de la jungla a la vora del seu cau paren les orelles.

Quan juguen tots dos sols, sempre estan atents per si torna la mare. Però aquests sons no són els que volen sentir. Són estranys i alarmants. Cops forts, discontinus, trompades i repicaments –cops de destrat i de matxet–, un trepig de tiges verdes. I veus. No les veus animals que els són familiars. Aquestes són veus alienes a la jungla. I, quan comencen, els altres sons, els sons que solen ser el teló de fons tranquil·litzador i constant de les vides dels cadells, s'apaguen.

Miren al seu voltant amb ànsia. S'acosta alguna cosa. On és la seva mare?

Quan l'allau de soroll s'apropa, senten un brunzit violent sobtat sobre els seus caps. Alcen els ulls i veuen un moviment de color difuminat i esfereïdor quan un esbart d'ocells emprèn el vol remouent les fulles.

A continuació, bandades de micos fugen aferrant les mans a les branques del cobricel, parlotejant i xisclant de terror.

És un senyal. Les bèsties que es trobaven ocultes surten a la llum. Els cadells veuen un cérvol que ensopega amb poca traça entre els arbres, no gaire lluny d'ells. A una major distància, senten un elefant que bramula. Criatures més petites fugen invisibles però audibles a través del sotabosc. Tots els sons que senten els empenyen a córrer. Però ells no corren. L'instint de fugir entra en conflicte amb el que els ha ensenyat la mare: han de quedar-se a la vora del cau, allà on ella pugui trobar-los.

S'ajupen tots dos perquè no els vegin. Hi ha una breu pausa. Llavors, de sobte, la línia de caçadors travessa els matolls de la jungla i arriba a una clariana davant del cau.

Ara sí que el cadell més gran mira de córrer, però és massa tard.

Li salten al damunt, l'agafen pel bescoll i l'entaforen en un sac. Ell es retorça i xiscla i mira de mossegar el caçador, però és inútil. El cadell petit ni tan sols pot lluitar: està tancat en un lloc fosc i pudent i l'alcen cap amunt. Ara no veuen res, però senten trepitjades sota d'ells, i els altres sons que fan mal a les orelles s'apaguen. Reben cops una i altra vegada, el cos afligit, el cap ennuvolat de desconcert.

* * *

Els dos caçadors que porten els sacs arriben al marge del bosc, on els esperen els cavalls. Passen les seves càrregues als altres per muntar i després tornen a agafar els sacs i els alcen per damunt de les borrenes de les selles.

Els cavalls ensumen l'olor de tigre i es posen a renillar i a alzinar-se, mirant d'allunyar-se'n. Els experimentats genets s'aprofiten d'aquest temor per fer que s'afanyin. Saben que la tigressa no pot ser gaire lluny.

Al seu darrere, a la jungla, continua el soroll de la batuda. Cacen i atrapen més feres.

En el moment que els alliberen el cap, els cavalls s'encabriten i galopen cap al marge del riu, on els esperen les barques.

Amb l'objectiu a la vista, els cabells dels genets s'ericen de cop quan senten al seu darrere el bramul ferotge d'un tigre en escomesa. Els cavalls s'aturen. En arribar a la rampa que connecta la riba amb la primera barca, el cavall del davant hi salta a dins. El del darrere deixa anar un crit quan sent que les urpes de la tigressa li esgarrapen l'anca... llavors, amb la mirada enfollida, cau desplomat sobre la coberta.

Els caçadors desenganxen els sacs i els llancen amb perícia als mariners que esperen. A continuació salten dels cavalls i s'aturen a la barana per veure com els altres repel·leixen el seu perseguidor.

Quan els cadells són portats allà on esperen les gàbies, a les fosques entranyes del vaixell, no poden saber que la seva única esperança de rescat jeu als peus de la passarel·la amb una llança clavada al cor.

1. Tancats a la bodega

Els dos cadells s'arraulien plegats, amb les arpes del davant entrelaçades, els caps i els costats a frec l'un de l'altre.

La foscor els aclaparava, i les males olors, i el moviment. I la por.

La foscor era total. No hi estaven acostumats, a això. A la jungla sempre hi ha llum als ulls d'un tigre. Es filtra per les fulles més espesses des d'un cel generós que mai no és fosc del tot. Centelleja en els xipolls, a les fulles brillants i als ulls d'altres criatures. La foscor a la jungla dóna seguretat. Vol dir que és hora de sortir del cau per anar a jugar, a menjar, a aprendre la nit. És una foscor segura, una foscor familiar, correcta. En canvi, aquella foscor era una equivocació.

Feia mala olor perquè no hi havia manera d'enterrar els fems. I hi havia l'olor d'altres animals, i la por. I n'hi havia una d'estranya que no reconeixien, una olor salabrosa com de sang, però no era sang.

Estar tancat era dolent. Totes les olors que a l'aire lliure s'haurien dissipat, en aquell lloc tancat es concentraven. Sadollaven els seus sensibles narius. Els impedien respirar. Els confonien i els enganyaven tant que no podien trobar les olors de veritat, les olors que importaven, per molt sovint que alcessin el cap i les busquessin ensumant aquella foscor pestilent.

El pitjor era el moviment. El terra sota seu no era segur ni sòlid. Es capficava i es balancejava. De vegades s'inclinava tant que relliscaven sense remei fins que topaven amb una cosa que era com troncs d'arbres durs, freds i prims. Aquests arbres estaven massa junts per deixar que els cadells s'hi escolessin. A l'instant següent el terra s'inclinava cap a l'altre costat. Els cadells relliscaven per la palla pudent fins que queien contra els arbres freds de l'altre costat. Quan aquell moviment poc natural es feia realment fort, tot el clos on es trobaven relliscava i topava contra altres coses dures, i això els espantava tant que grunyien, esbufegaven i clavaven les urpes a aquell terra dur que tenien sota les potes mirant debades de mantenir-se drets.

Tiraven el cap enrere i udolaven, i intentaven mossegar aquelles coses fredes i primes que els impedien ser lliures. Després, moltes vegades, tenien sang a la saliva.

Quan aquelles terribles capbussades i rodolaments s'aturaven i podien tornar a arraulir-se l'un al costat de l'altre, els seus cors deixaven de bategar a tota velocitat i es llepaven la cara mútuament per consolar-se.

12 Enyoraven la mare, la seva guia. Esperaven el seu retorn: fins ara sempre havia tornat. Però ja se n'havia anat

per sempre. S'havien quedat sense abrigall, sense aquella llengua aspra que els reconfortava i els netejava. Ja no menjarien mai més bé, no tindrien cap cos gros al qual enfilarse, cap cua per encaçar com si fos una presa. No hi hauria més lliçons. No hi hauria més amor i seguretat.

Tot el seu comportament natural havia quedat suspès. Ja no es rebofcaven ni jugaven. No tenien prou espai, i tampoc no tenien ànims per fer-ho. S'estaven ajaguts tota l'estona i, entre les males olors, ensumaven l'olor l'un de l'altre.

A mesura que passaven els dies i les nits d'aquella manera aterridora i fastigosa, van anar oblidant la mare, perquè l'única cosa que els importava era el moment. El desconcert, la por, la inutilitat, el disgust del moment.

Només hi havia una cosa bona en aquelles llargues hores. Amb el temps van aprendre a esperar-ho, sabien quan arribaria.

Van començar a reconèixer quan sobre el seu cap, allà on havia de ser el cel, s'obria una peça d'aquell cel mort i baixaven pel forat dos animals mascles de dues potes que els portaven menjar. Llavors s'incorporaven, miolaven i grunyien amb excitació i impaciència. Allargaven les grosses grapes a través de l'estret espai entre els arbres freds i, quan els acostaven el menjar, miraven d'agafar-lo amb les urpes per acostar-lo més de pressa. Els posaven el menjar, carn crua, en un tros llarg i pla de fusta que empenyien per una ranura a prop de terra, deixaven caure la carn –que mai no era prou per omplir-los l'estómac– i retiraven la fusta. L'aigua els arribava en una gibrella per la mateixa ranura. Tot sovint es barallaven per arribar-hi i els queia a terra. Gairebé sempre tenien set.

Els dues-potes mascles feien uns sorolls indesxifrables:
–Mengeu, nois! Mengeu, creixeu i feu-vos grossos! Us farà falta, allà on anireu!

I després se sentia un so udolant com d'un xacal i els dues-potes se n'anaven a alimentar altres criatures empresonades en diferents parts de la foscor.

Óssos bruns. Xacals. Un grup de micos que es barallaven i xerraven com histèrics. Hi havia gossos salvatges que no paraven de bordar i emetien una pudor terrible de ràbia i de por. Hi havia paons amb immenses cues que cruixien i que parlaven a crits. I en algun lloc, al lluny, un elefant femella, amb una cosa lligada a les potes que feia un soroll metàl·lic poc natural quan passava el pes del gran cos d'un peu a l'altre en aquella foscor que grinyolava, canviant i sense fi.

Una nit els gossos es van posar a mossegar-se i a escorxar-se l'un a l'altre entre una explosió de grunyits i crits. Els cadells tenien por i s'arraulien en el racó més llunyà de la seva presó, però sentien aquelles batalles ferotges que feien caure i trossejar un gos rere l'altre. El següent cop que el cel es va obrir, els animals de dues potes van trobar una escena de matança: només quedaven dos gossos vius.

–Ara tindrem problemes –va dir un d'ells tot arrossegant les restes per la meitat de l'obertura mentre els altres empaitaven els supervivents amb pals punxeguts.

–Ja vaig dir que els hauríem hagut de posar en gàbies diferents. Ara diran que no els donem prou menjar.

–Serà millor tallar els cossos i donar la carn als tigres.

14 Els gossos no són problema, però si perdem un dels cadells, ens hi convertiran a nosaltres, en carn de gos.

Després d'això no hi va haver escassetesa de menjar i els cadells passaven la major part del temps, quan no menjaven, dormint i paint els generosos àpats. Però no dormien tranquils.

Els cadells no tenien cap desig de barallar-se i matar-se l'un a l'altre. Ells no sabien que eren germans, però tots dos sabien que l'altre era tot el que tenien. Un d'ells era el primogènit, més gros. Era el líder. A la jungla, menjava més i primer, i era qui manava quan jugaven i feien veure que caçaven. També era el més intel·ligent. Havia arribat a entendre que no servia de res udolar i rascar el terra ni fregar les galtes i els costats a les barres fredes i juntes, ni mirar de rosegar-les per trencar-les. Quan el seu germà feia aquestes coses, ell li donava un cop amb l'arpa i s'hi ajeia al damunt perquè ho deixés de fer.

El petit s'hi sotmetia. Va descobrir que era millor. Les arpes, la gola i les dents van deixar de fer-li mal. Va aprendre a estalviar energies. Però l'aflicció no desapareixia. Només se n'oblidava quan menjava i quan s'arraulia amb el seu germà, quan es llepaven la cara i s'adormien.

* * *

Per fi tot va acabar.

El forat del cel es va obrir i va quedar obert, i va entrar una nova olor. Ensumaven terra i vegetació: no les mateixes olors que havien sentit abans, però hi tenien certa relació reconfortant.

Van quedar-se drets de costat, alertes i esperant que passaria a continuació. Els animals de dues potes corrien

d'una banda a l'altra per sobre els seus caps i feien sorolls forts amb la boca. El forat del cel es va fer més gran i, finalment, van veure el blau del cel de debò sobre els seus caps. De dalt va baixar alguna cosa que va enganxar la seva pressió i la va enlairar. Es balancejava i s'estremia, i els cadells queien cap a un costat i no podien posar-se drets sense tornar a caure. Després d'un curt recorregut, hi va haver una aturada sobtada. Els dues-potes es van reunir al seu voltant, mirant-los, emetent sons per la boca que arribaven de totes les direccions.

Un d'ells va ficar la seva arpa pelada entre aquells troncs prims. El cadell més gros va grunyar i s'hi va llançar furiós al damunt. L'arpa va retirar-se i es va sentir un crit.

–Ha intentat mossegar-me!

–Estúpid! Què esperaves? És salvatge, no està acostumat a rebre carícies.

–Però semblen tan dolços, com moixos grans...

–Cal que perdís mitja mà per descobrir que no ho són? Són per a l'arena, han de ser ferotges.

Els cadells observaven amb cautela com anaven deixant els altres captius a terra a prop seu, i ben aviat la multitud se'n va anar a inspeccionar els óssos, els paons i els micos. Quan van deixar a terra amb molt esforç l'elefant femella, es van sentir esbufecs i crits.

–Déu meu! Quin animal més immens! No us hi acosteu!

–L'ensenyarà al Colosseu, l'emperador? Li llançarà els gossos per provocar-la com amb els óssos?

–Potser. Tant de bo! Serà un espectacle fabulós!

–Quants gossos caldria per matar una bèstia tan gran?

—No, el Cèsar no farà que el provoquin ni el matin. Mai no maten els elefants. Potser voldrà muntar-lo. Us ho imagineu? El nostre gran emperador muntat a la bèstia més alta del món recorrent la Via Àpia! Quin triomf!

Van lligar unes cordes gruixudes a la presó dels cadells i la van arrossegar fins al darrere d'una cosa no viva que malgrat tot es movia. Aquella cosa era tirada per animals que feien un so fort i estrepitós contra terra amb les potes. Els cadells van mirar al seu voltant. Hi havia claror de sol, però no es filtrava entre les fulles. Es projectava sense obstacles sobre una extensió de terra verda i groga. Els tigres no havien sortit mai de la jungla, mai no havien vist camps ni cultius, i allò els confonia, però si més no eren de terra natural i hi creixien coses: els cadells podien ensumar-les i es morien de ganes d'estar lliures per fugir a buscar un lloc segur on amagar-se. No havien oblidat la llibertat.

Darrere seu anaven els altres captius, arrossegats com ells. Els óssos, drets sobre les potes del darrere, s'agafaven als troncs de la presó i bramaven a la gent. Els xacals udolaven i donaven urpades. Els micos feien salts i torçaven el cap i mirant aquí i allà amb els seus ulls petits i brillants. Els dos gossos supervivents jeien llepant-se les ferides. L'elefant es balancejava sobre els seus peus immensos.

El moviment va durar un temps llarg. Passada una estona, els cadells es van cansar, es van ajeure i es van adormir.

Quan es van despertar, les escenes naturals havien desaparegut. No entenien res del que veien. Avançaven entre molts dues-potes i darrere seu hi havia grans pujols de pedra plens de coves de les quals els dues-potes entraven i

sortien, o s'estaven drets a les més alts, mirant enfora. Per tot arreu se sentia la seva olor, que era interessant però feia arrufar el nas, i el soroll que emetien per la boca.

Els cadells portaven la llengua penjant i deixaven que aquella olor de carn calenta comestible els saturés els narius.